

Programrapport

Programmets namn: Bibliotekarieprogrammet Campus	Ladokkod: NGBIB17h
Antal högskolepoäng: 180 hp	Årskull 2017
Programansvarig: Maria Ringbo och Malin Utter	

Kommentar kring svarsfrekvens i studentvärderingen

Den skriftliga programutvärderingsenkäten, distribuerades digitalt via lärplattformen Ping Pong, i slutet av vårterminen (maj 2020). Den besvarades av totalt 10 av 56 studenter (inklusive omregistreringar), vilket ger en svarsfrekvens på ca 17%. På grund av den låga svarsfrekvensen där ca 73% av den totala studentkullen inte besvarat enkäten är det väsentligt att påpeka att dessa svar måste tolkas med stor försiktighet. I relation till detta kommer även andra underlag att tas i beaktande i följande som exempelvis kursrapporter, undervisande och medverkande lärare i programmet samt studentregistreringar och genomströmning.

I rapporten inkluderas även, där så funnits relevant, mötesanteckningar från kollegiala diskussioner genom exempelvis regelbundna programgruppsmöten och programråd. I programrådet finns externa representanter från professionen och där har fokus i diskussionen kretsats exempelvis kring frågor som rör anställningsbarhet och arbetslivsanknytning.

Analys av:

Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Under programmets gång har studenterna flera möjligheter att påverka och forma sin utbildning. Detta görs på flera sätt kopplat till specifika kurser, genom exempelvis skriftliga såväl som muntliga utvärderingar. De skriftliga utvärderingarna genomförs genom en enkät publicerad på lärplattformen Ping Pong och struktureras av kursansvarig lärare utifrån en akademigemensam mall. Hur underlaget från utvärderingarna sedan används i kursutvecklande syfte sker på olika sätt bland annat genom en kollegial dialog mellan kursansvariga, programansvariga och ansvarig studierektor.

Programmet består av 22 kurser, varav 18 är obligatoriska och 4 är valbara kurser. Det valbara kurserna ger studenterna möjlighet till både en kunskaps-spets eller bredd i utbildningen. Det valbara utbudet är ca 20 kurser, 5 kurser vid varje tillfälle och fyra tillfällen. Studenterna läser på helfart och med en undervisning som främst består av campusundervisning, men erbjuder även den digitala lärplattformen vid Högskolan i Borås, Ping Pong för kommunikation mellan lärare och student, samt även vid vissa tillfällen används som kommunikationsplattform mellan studenterna.

En generell reflektion från programansvariga är att de samlade digitala kursvärderingsenkäterna för programmets kurser har en relativt låg svarsfrekvens (ca 27%). Kursrapporter finns samlade för de

flesta av programmets kurser, även om någon enstaka saknas.

Under programmets gång genomförs även muntliga kursvärderingar i samband med kursavslut. Dessa muntliga utvärderingar finns sammanställda och inkluderade i respektive kursrapport. Dessutom finns en fortgående kommunikation i kurser där kursansvariga stämmer av med studenterna i mer informell form. Studenterna uppmanas att kontakta kurs-, programansvarig eller studierektor med synpunkter. Dessa rör ofta specifika frågor rörande kursstruktur, examination samt bedömning.

Studenterna har rätt att ha studentrepresentanter i Utbildningsutskottet och Programrådet. Kandidatstudenter från denna kursomgång har inbjudits att fungera som sådan representant, vilket en student har gjort. Studentrepresentanter träffar även sektionschef för regelbundna samtal.

Slutsatsen som går att dra utifrån ovan nämnda iakttagelser är att kursansvariga uppmanas ta större ansvar för att säkerställa att kursvärderingsenkäten besvaras samt att även fundera på hur lämpliga former för studentinflytande kan ske och fångas upp.

Innehåll, undervisningsformer, examination och progression

Baserat på de 10 personer som besvarat programutvärderingen framkommer en delad bild av hur väl som utbildningen de precis har avslutat förhåller sig till utbildningens mål. 5 studenter uppger att utbildningens och dess relation till utbildningens mål har varit mycket relevant, medan 5 uppger att samma samband har varit ganska relevant. I kommentarer från studenterna där de själva får skriva vad de upplever har saknats under utbildningens gång, är det en student som påpekar att fler inslag från professionen, och särskilt en folkbibliotekskontext, hade varit önskvärt. Dock är det en kommentar av 11 som besvarat kommentarer, och det är svårt att veta om detta är en kommentar som även delas av de som inte besvarat programutvärderingsenkäten.

Gällande hur studenternas förväntningar förhåller sig till genomförd utbildning är bilden som studenterna ger via sina svar på enkäten, fortsatt splittrad, där svarar 2 studenter att utbildningen var mycket annorlunda baserat på de förväntningar de hade när de började sin studietid och 6 studenter uppger att utbildningen var ganska annorlunda i jämförelse med vad de hade förväntat sig. 2 studenter uppger istället att det finns en ganska stor överenskommelse mellan förväntningar och den utbildning de just genomfört. I stort handlar fritextkommentarerna kring relationen mellan bibliotek och information där en student hade förväntat sig mer informationsvetenskapliga perspektiv, medan biblioteksperspektivet under utbildningens gång upplevs som tydligt förankrat i utbildningen.

En reflektion utifrån dessa två exempel visar på behovet av balansen mellan både bibliotek - och informationsvetenskapliga perspektiv och hur bryggan mellan dessa två delområden potentiellt kan stärkas. Detta kan också med fördel jämföras och relateras till vad studenterna som läser distansversionen av samma program uttrycker, där de påpekar att fokus på informationssökning var något de inte hade förväntat sig av utbildningen. I utvecklingen av ett reviderat kandidatprogram som startade ht 2020 samspelar dessa studentgrupper i högre utsträckning än tidigare med varandra, vilket potentiellt kan leda till fruktbara diskussioner under programmets gång.

Generellt under programmet möter studenterna en variation av arbetsformer och examinationsmoment. För att nämna några exempel kommer de i kontakt med föreläsningar, seminarium, workshops, skriftliga inlämningsuppgifter, samt muntliga presentationer och opponeringar. De olika arbetsformerna som studenterna möter under programmet upplevs överlag positivt av studenterna som besvarat programvärderingsenkäten. I programvärderingen svarar 7 studenter att arbetsformerna har fungerat ganska bra medan 3 studenter menar att de har fungerat mycket bra.

Programmets helhetsstruktur och hur kurserna samspelar med varandra under utbildningens gång upplevs också som positivt av studenterna. 9 studenter (90%) uppger att kontinuitet och progressionen

mellan kurserna syns i relativt stor eller stor utsträckning samt att kunskaper från tidigare kurser är användbara i efterföljande kurs. 1 student uppger att hen i relativt liten utsträckning ser relationen mellan kurser samt progression mellan utbildningens delar och helhet. Det är också 7 studenter som uppger att de är ganska nöjda med sin utbildning som helhet, och 3 studenter svarar att de är mycket nöjda.

I relation till detta med nöjdhet, progression och möjliga synergier mellan programmets olika delkurser så anser programansvariga att det är viktigt att ha i åtanke att det är en liten svarsfrekvens på programvärderingsenkäten. Det är alltså svårt att säga vad resterande 46 studenter, som inte besvarat enkäten, upplever kring programmets progression samt helhet.

Sammantaget upplever de studenter som svarat på enkäten följande aspekter som positiva under utbildningens gång:

- Stöd och hjälp från lärare som tycker att det är kul när man har idéer och ger bra feedback.
- Kurserna som handlat om användare, läsning och litteraturförmedling har varit intressanta och lärorika. Samt IKT för undervisande bibliotekarier där studenter fått experimentera.
- Det bästa är att utbildningen varit rolig!
- En student kommenterar att upplägget varit bra med få tentor, medan en annan tycker att det varit för få tentor under utbildningens gång.
- Mentorsprogrammet uppskattas.
- Bra gästföreläsare.
- Genomtänkta tidsramar för examinationer.

På frågan om vad som skulle kunna förbättras i utbildningen kom följande punkter:

- Önskan om praktik är något som återkommer i kommentarerna.
- SAB istället för Dewey då det används på fler bibliotek.
- För mycket litteratur var riktad mot ett folkbiblioteksperspektiv.
- Biblioteksperspektivet är för tydligt och informationsperspektivet borde lyftas tydligare.
- Fler examinationer kopplade till professionen, likt examination i BIS2, efterfrågas i fler kurser.

Baserat på ovanstående går det att konstatera att vissa förändringar redan genomförts gällande exempelvis efterlysningen av praktiktäna inslag under utbildningens gång, inom ramen för det reviderade programmet som startade 2020.

Forskningsanknytning

Studenterna möter aktuell och relevant forskning under programmet. Ambitionen att forskningsanknyta programmet tar sig flera olika uttryck. Utbildningen anknyter till huvudämnet biblioteks- och informationsvetenskap, som också är det ämne som flera av lärarna i programmet har sin grund- och forskarutbildning från och som är den ämnesmässiga grunden för en komplett akademisk miljö vid Högskolan i Borås. Konkret kommer studenterna i kontakt med aktuell forskning inom disciplinen biblioteks- och informationsvetenskap och angränsade ämnen genom exempelvis kurslitteratur. Från första kursen i programmet övar studenterna sig i att söka och läsa vetenskapliga artiklar och flera av kurserna innehåller skrivande av akademiska texter och/eller genomför självständiga vetenskapliga undersökningar. Genom föreläsningar, kurslitteratur, egensökt litteratur och examinationsuppgifter kommer alltså studenterna i kontakt med områdets vetenskapliga grund och metoder, och övar sig i att ta sig an problem med ett vetenskapligt angreppssätt. Detta kommer till uttryck i de flesta kurser och inte minst i den avslutande uppsatskursen, där studenterna förväntas vara självständigt reflekterande, ha förmåga till problemformulering och kunna kritiskt analysera och tolka

resultat. I programmet finns kursansvariga och undervisande lärare som är professorer, docenter, lektorer, doktorander och adjunkter.

I den besvarade programutvärderingsenkäten framkommer också en delad bild kring detta med ”forskningsanknytning”. En student påpekar i sitt fritextsvar att det är ett diffust begrepp, samtidigt som majoriteten (90% eller 9 studenter) upplever att teoretiska perspektiv samt biblioteks- och informationsvetenskaplig forskning i ganska stor eller mycket stor utsträckning har integrerats i kurserna. Endast 1 student svarar att detta skett i ganska liten utsträckning under utbildningens gång.

Från de samlade kursutvärderingarna går det att utläsa att studenterna anser att det är en dålig balans mellan praktisknära och teoretiska perspektiv under utbildningens gång. I relation till detta så finns likartade synsätt representerade av studenterna inom distansversionen av samma utbildningsprogram, där studenterna även efterlyser ett tydligare professionsperspektiv. Detta kan relateras till de diskussioner som skett inom ramen för programrådet och där det framhålls att centrala kompetenser som efterfrågas kretsar kring exempelvis självständighet, vetenskaplig förankring och initiativförmåga. En slutsats kan därför vara att kopplingen mellan vetenskaplighet och professionsnära frågor kan förstärkas, men också att vissa moment under utbildningens gång också ska bredda studenternas bild av bibliotekarieyrket. En reflektion från programansvariga är att dessa frågor kan kopplas till vedertagna bilder av vad en bibliotekarie gör i sin profession som i en samhällelig kontext.

Resurser

Hur lärartid och lärarkompetens har fördelats i programmet.

I programmet ingår olika typer av kurser. 18 kurser kan betraktas som kärnkurser. Till detta kommer ca 20 valbara kurser varav studenten väljer att läsa 4 som ges under termin 2, 3, 4 och 5 och som i viss mån varierar från år till år. För de kurser som NGBIB16 följde hade de 18 kärnkurserna totalt två kursansvariga var (vissa hade ansvar för fler än en kurs). Majoriteten av lärarna som de mötte under utbildningens gång har avlagt en doktorsexamen. Några doktorander har även undervisat i programmet och disputerat under studenternas studietid.

Den heterogena sammansättningen av undervisande lärare under programmet visar hur studenterna kommer i kontakt med olika vetenskapliga kompetenser och forskningsintressen men de får också träffa adjunkter med mångårig erfarenhet från professionen. Utöver sektionens lärare bidrar yrkesverksamma från bibliotek och andra närliggande organisationer för att tydliggöra och vidga perspektiv samt visa på studenternas framtida möjliga professioner.

Gällande specifikt denna studentgrupp som läser programmet på campus uppger 90% (eller 9 studenter) att de har kunnat ägna tid åt sin utbildning och bli färdig med examinationer och kurser i ganska stor eller mycket stor utsträckning. Endast 1 student uppger att hen i ganska liten utsträckning har kunnat följa utbildningen i den takt som vore önskvärt för att ägna tid åt examinationer och kurser.

Även om detta indikerar en positiv bild, även om det är baserat på ett litet antal studenter som svarat på programutvärderingsenkäten kan hur mycket tid som studenterna upplever att de ägnar sig åt sin utbildning också relateras till genomströmning och slutförande av utbildningen genom en kandidatexamen. I Ladok anges, om man räknar bort omregistrerade och liknande, att 69 studenter registrerades på programmet hösten 2017 och i augusti 2020 hade 20 personer tagit ut en examen. Detta innebär att den totala genomströmningen på programmet ligger kring ca 28% av det totala antalet registrerade studenter på programmet. Att genomströmningen inte här högre beror delvis på att privatlivet kommit emellan men kan också bero på en god arbetsmarknad och att studenterna därmed prioriterar anställning framför studier.

Användbarhet och förberedelser för arbetslivet

Genom programmet kommer studenterna i kontakt med flera olika typer av representanter från professionen. Här uppger studenterna blandade svar kring dessa moment under utbildningens gång. 3 studenter uppger att kunskaperna från den professionella verksamheten har integrerats i mycket stor utsträckning i kurserna, 6 studenter menar att integrationen skett i relativt stor utsträckning och en student menar att det skett i ganska liten utsträckning. Bryggan mellan profession och vetenskap utvecklas även i det reviderade programmet och är en central fråga i programutvecklingsammanhang.

Övrigt

I framtagandet av denna programrapport har ett antal programgruppsmöten använts för att skapa en kollegial dialog i relation till programutveckling och kursutveckling. Där uppmuntras även kursansvariga att bidra med viktiga reflektioner och erfarenheter. I relation till att endast 10 studenter besvarat studentenkäten som ligger till grund för programrapporten är det svårt att dra generella slutsatser kring studenternas upplevelser av programmet.

Baserat på denna låga svarsfrekvens är det värt att reflektera över när och hur programutvärderingar ska genomföras för att underlaget ska bli mer användbart och betydelsefullt som ett verktyg för programutveckling.

Kort om underlaget går det att konstatera att dessa 10 studenter delar med sig av en spretig bild på programmets helhet och innehåll

Eventuella förslag till förändringar

En revidering av bibliotekarieprogrammen kommer att träda i kraft hösten 2020. Programansvariga och studierektor tar med sig kommentarer som har lyfts i program- och kursutvärderingar till det nya programmet:

- Progressionen och relationen mellan kurserna i programmet tycker studenterna är något otydligt.
- Forskningsanknytningen i kurserna har också setts över till revideringen av programmet.
- Akademiskt skrivande är ytterligare ett område som har kommenterats i kursutvärderingarna, dock ej i programutvärderingen. Studenterna önskar mer undervisning i akademiskt skrivande, tidigt i utbildningen.